

ฐานข้อมูลสารสนเทศดิจิทัล วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดศรีสะเกษ

Cultural and Local Wisdom Digital Database of Sisaket

สิทธิชัย บวชไธสง¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจและรวบรวมข้อมูลความต้องการของนักวิชาการด้านวัฒนธรรมศึกษา เมทาเดตา (Metadata) ระบบฐานข้อมูลดิจิทัลวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดศรีสะเกษ สร้างฐานข้อมูลดิจิทัลวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดศรีสะเกษและพัฒนาฐานข้อมูลดิจิทัลที่เหมาะสมสำหรับจัดเก็บข้อมูลวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดศรีสะเกษ ให้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถสืบค้นได้ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตซึ่งพัฒนาโดยโปรแกรมเว็บแอปพลิเคชัน (Web Application) โดยใช้ภาษาพีเอชพี (PHP) ในการเขียนโปรแกรม และใช้ฐานข้อมูลมายเอสคิวแอล(MySQL) ในการจัดเก็บข้อมูล กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักวิชาการวัฒนธรรม จำนวน 20 คน นักศึกษาศาสนาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบและประเมินผลฐานข้อมูล สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ผลการทดสอบและประเมินผลฐานข้อมูลในส่วนเนื้อหา มีความเหมาะสมโดยรวมในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ประโยชน์ที่ได้รับจากเนื้อหาข้อมูลมีความเหมาะสมในส่วนการสืบค้น มีความเหมาะสมโดยรวมในระดับปานกลางข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ นำเสนอผลการสืบค้นได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ในส่วนการติดต่อกับผู้ใช้มีความเหมาะสมโดยรวมในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ รูปแบบการแสดงความช่วยเหลือของฐานข้อมูลเหมาะสม และคู่มือการใช้มีความละเอียด

¹อาจารย์ประจำ, สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ครอบคลุมเหมาะสม ในส่วนของลักษณะของฐานข้อมูล มีความเหมาะสมโดยรวมในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การออกแบบหน้าหลัก การกำหนดกลุ่มผู้ใช้ การจัดวางกราฟฟิก และปุ่มคำสั่งต่างๆ มีความเหมาะสม

คำสำคัญ: ฐานข้อมูลดิจิทัล วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

Abstract

This research aims to explore and gather information needs of cultural academics, to study metadata of cultural and local wisdom digital database in Sisaket, create a cultural and local wisdom digital database of digital, and develop an appropriate database for storage cultural and local wisdom information of Sisaket in an electronic format that can be retrieved via the Internet. The database was developed by the web application using PHP programming and MySQL to store these data. The samples were 20 cultural academics, 10 Library and Information Science students. Tools of study were a database test and evaluation. The statistics used were mean and standard deviation.

The results found that the database content is appropriate at high level. The overall was high level and the highest score item was the benefit of the content is appropriate. In term of suitable retrieving in overall was moderate and the highest score item was the suitable of properly results. In term of user interface, the result was high, and the highest score item was the user helping form was suitable and user manuals are comprehensive manner. In terms of the nature of the database in overall was a reasonable level. The highest score item were the main monitor design, defining user groups, graphic layout and the instructional buttons were appropriate.

Keywords: digital database, culture and local wisdom.

บทนำ

แผนพัฒนาฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564) มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทย จากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคง และยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาว “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ของประเทศ สืบเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555–2559) ได้จัดทำขึ้นในช่วงเวลาที่ประเทศไทยต้องเผชิญกับสถานการณ์ทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบอย่างรุนแรงกว่าช่วงที่ผ่านมา และสืบเนื่องในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8–10 รวมเป็นสังคมไทยได้ัญเชิญหลัก“ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ไปประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวางในทุกระดับวัฒนธรรมและฐานความรู้” เป็นการเพิ่มพูนทุนความรู้หรือทุนปัญญาของชุมชน ซึ่งจะช่วยให้ชุมชนมีศักยภาพในการฟันฝ่าความยากลำบากหรือความไม่แน่นอนในอนาคตได้ดีขึ้น

ผลการสำรวจวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดศรีสะเกษ ได้ภาคีเครือข่ายสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด สำนักงานการศึกษาเอกชนระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด เทศบาลตำบล แสดงให้เห็นว่าชุมชนเล็งเห็นถึงความสำคัญ และประโยชน์ของการจัดการความรู้ชุมชน และพร้อมให้ความร่วมมือในการพัฒนาและผลักดันให้ประชาชนในชุมชนมีความรู้ ความสามารถในการนำความรู้ที่จัดเก็บในรูปแบบฐานข้อมูล เพื่อเผยแพร่ และสามารถใช้งานคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเพื่อการสืบค้นหาข้อมูลวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ เพื่อพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลภูมิวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนอีกทางหนึ่งด้วย ระบบบุคลากรต้องมีกลุ่มผู้นำที่เข้มแข็งและมีวิสัยทัศน์และมีเจ้าหน้าที่ประจำและใช้ระบบอาสาสมัคร

จากที่มาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้นจึงจำเป็นต้องมีการจัดการความรู้การจัดเก็บข้อมูลวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นในรูปแบบดิจิทัลเพื่อสำรวจและรวบรวมข้อมูลความต้องการของนักวิชาการด้านวัฒนธรรม เพื่อศึกษาเมตาดาตา (Metadata)ระบบฐานข้อมูลดิจิทัลวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อสร้างและพัฒนาฐานข้อมูลดิจิทัลวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดศรีสะเกษให้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถสืบค้นได้ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทดสอบและประเมินฐานข้อมูลดิจิทัลวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดศรีสะเกษ และเพื่อการพัฒนาชุมชนนักปฏิบัติการจัดการความรู้แหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น อันจะเป็นแนวทางในการวางนโยบาย

การจัดการความรู้ให้แก่หน่วยงานและองค์กรต่างๆ ที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมได้มีแนวทางปฏิบัติและดำเนินการไปในทางเดียวกัน ร่วมกันนำความรู้ที่ฝังลึกอยู่ในชุมชนต่างๆ มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่น นำเอาองค์ความรู้ของชุมชนมาใช้ประโยชน์ปรับโครงสร้างทางสังคมให้เกิดความเข้มแข็งเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี อันจะเป็นกำลังในการขับเคลื่อนชุมชนโดยมีวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นจุดร่วมผลักดัน ซึ่งต้องอาศัยการวางแผนและนโยบายที่ชัดเจนอันจะนำไปสู่การปฏิบัติ และนำฐานความรู้ที่เผยแพร่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจและรวบรวมข้อมูลความต้องการของนักวิชาการด้านวัฒนธรรม
2. เพื่อศึกษาเมตาดาตา (Metadata) ฐานข้อมูลดิจิทัลวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดศรีสะเกษ
3. เพื่อสร้างและพัฒนาฐานฐานข้อมูลดิจิทัลวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดศรีสะเกษ ให้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถสืบค้นได้ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
4. เพื่อทดสอบและประเมินฐานข้อมูลดิจิทัลวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดศรีสะเกษ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

ผลของการพัฒนาทำให้ได้ฐานข้อมูลดิจิทัล ที่ผ่านการประเมินประสิทธิภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ใช้บริการ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการจัดเก็บข้อมูลวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่สามารถสืบค้นได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยเป็นประโยชน์ดังนี้

1. ได้ทราบข้อมูลวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ
2. ได้ฐานข้อมูลดิจิทัลวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดศรีสะเกษที่อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถสืบค้นได้ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
3. ได้ทดสอบและประเมินฐานข้อมูล และทราบสภาพปัญหาและความต้องการเข้าถึงดิจิทัลวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดศรีสะเกษ

ขอบเขตของการวิจัย

การรวบรวมข้อมูล โดยรวบรวมข้อมูลที่ต้องการจัดเก็บซึ่งมีขอบเขต ดังนี้

1. ศึกษารายละเอียดข้อมูลวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ในจังหวัดศรีสะเกษ จำแนกหัวข้อเนื้อหาที่จัดเก็บคือ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

2. ศึกษาเอกสารข้อมูลขั้นต้นจากวัฒนธรรมจังหวัด สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดศรีสะเกษ แล้วคัดเลือกเอาวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เด่นที่สุดอำเภอละ 1 อย่าง ดังนี้

2.1 วัฒนธรรมเด่น 1 อำเภอ 1 วัฒนธรรม

2.2 ภูมิปัญญาท้องถิ่น 1 อำเภอ 1 ภูมิปัญญา

2.3 สํารวจลำดับความสำคัญของกลุ่มเนื้อหา โดย ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น 23 ท่านจากแบบสำรวจความต้องการในการจัดความสำคัญของเนื้อหาวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในฐานะผู้ให้บริการ และผู้ใช้บริการได้ลำดับความสำคัญเนื้อหาของสารสนเทศ เพื่อนำมาจัดรูปแบบสารสนเทศวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เหมาะสม ตรงตามความต้องการ

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ฐานข้อมูลสารสนเทศดิจิทัลวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามความมุ่งหมายของการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอน และวิธีการศึกษาดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น

2. เครื่องมือที่ใช้การพัฒนาฐานข้อมูลและเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 เครื่องมือและอุปกรณ์ในการพัฒนาฐานข้อมูล

2.2 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการทดสอบและประเมินฐานข้อมูล

3. กลุ่มผู้ประเมินฐานข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น

การดำเนินการศึกษาใช้วิธีตามแนวทางการพัฒนาฐานข้อมูลแบบวงจรชีวิตการพัฒนาฐานข้อมูล (Database Life Cycle) หรือ DBLC ประกอบด้วยการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นโดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร คู่มือ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ ในลักษณะการการพัฒนาและการประเมินฐานข้อมูล และฐานข้อมูลสำเร็จรูปทั้งที่เป็นซีดีรอม และจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาและแนวทางการพัฒนาฐานข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาฐานข้อมูลและเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาระบบฐานข้อมูล และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการพัฒนาระบบฐานข้อมูล ประกอบด้วย

- 1.1 เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล มีหน่วยประมวลผลกลาง ความถี่สัญญาณนาฬิกา 500 เมกะเฮิร์ต
- 1.2 หน่วยความจำฮาร์ดดิสก์ 60 กิกะไบต์
- 1.3 หน่วยความจำ 128 เมกะไบต์
- 1.4 เมาส์
- 1.5 จอภาพแบบซูเปอร์วีจีเอ
- 1.6 การ์ดควบคุมการแสดงผลหน้าจอที่แสดงสีได้มากกว่า 256 สี
- 1.7 เครื่องสแกนเนอร์แบบตั้งโต๊ะ
- 1.8 โปรแกรมที่ใช้ในการพัฒนาฐานข้อมูลได้แก่ โปรแกรมเว็บแอปพลิเคชัน (Web Application) โดยใช้ภาษาพีเอชพี (PHP) ในการเขียนโปรแกรม และใช้ฐานข้อมูลมายเอสคิวแอล(MySQL) ในการจัดเก็บข้อมูล

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการทดสอบและประเมินฐานข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามเพื่อสร้างแบบสอบถามเพื่อการทดสอบและประเมินฐานข้อมูล

2.1 ศึกษาแบบสอบถามงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาฐานข้อมูล จากตำราวิชาการ วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยอื่น ๆ

2.2 ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่าระดับ 5

2.3 กำหนดขอบเขตเนื้อหาที่จะสร้างแบบสอบถาม

2.4 สร้างข้อคำถามตามขอบเขตที่กำหนด

2.5 นำแบบสอบถามเสนอเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไข

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คนตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบทดสอบและประเมิน โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) วัดคะแนนเป็นใช้ได้ (+1) ใช้ไม่ได้ (-1) และไม่แน่ใจ (0) หากค่าระดับคะแนนข้อใดมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ถือว่าใช้ได้ ข้อใดมีค่า IOC น้อยกว่า 0.5 ถือว่าใช้ไม่ได้ ทั้งนี้ได้ค่า IOC ในช่วงคะแนนเท่ากับ 0.66 - 1.00 จากนั้นนำแบบประเมินมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิจติพงษ์ ประชาธิต 2) อาจารย์ธีรพงศ์ สงฆ์ 3) อาจารย์โพธิพงษ์ ฉัตรนันทภรณ์ กลุ่มผู้ทดสอบในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มผู้ประเมินฐานข้อมูลได้แก่กลุ่มผู้ใช้ฐานข้อมูลนักวิชาการวัฒนธรรม 20 คน และนักศึกษา 10 คน รวมจำนวน 30 คน ภายหลังจากการทดสอบและประเมินฐานข้อมูล ผู้วิจัยได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์ในการปรับปรุงฐานข้อมูลวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการดังนี้

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือนักวิชาการวัฒนธรรม ทดสอบประเมินฐานข้อมูล

2. ให้ผู้ทดสอบและประเมินผลฐานข้อมูลทดลองใช้ฐานข้อมูลในบทบาทที่กำหนดคือในฐานะผู้ใช้บริการฐานข้อมูล

3. อธิบายการใช้ฐานข้อมูลเบื้องต้นแก่ผู้ทดสอบและประเมินผลฐานข้อมูล โดยไม่ได้กำหนดเวลาในการทดสอบ

4. ไม่มีการจำกัดเวลาให้กลุ่มตัวอย่างในการทดสอบและประเมินผลฐานข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ข้อมูลที่ได้จากการทดสอบและประเมินผลนำไปวิเคราะห์ โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S D$) แบ่งระดับผลการทดสอบและประเมินผลออกเป็น 5 ระดับ โดยมีคะแนน ดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน 5
มาก	ให้คะแนน 4
ปานกลาง	ให้คะแนน 3
น้อย	ให้คะแนน 2
น้อยที่สุด	ให้คะแนน 1

ในการแปลผล ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์การพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2545, น. 22-25) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.51-5.00	มากที่สุด
	3.51-4.50	มาก
	2.51-3.50	ปานกลาง
	1.51-2.50	น้อย
	1.00-1.50	น้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง ฐานข้อมูลสารสนเทศดิจิทัลวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดศรีสะเกษ ได้พัฒนาระบบฐานข้อมูล รูปแบบของโปรแกรมเว็บแอปพลิเคชัน (Web Application) โดยใช้ภาษาพีเอชพี (PHP) ในการเขียนโปรแกรม และใช้ฐานข้อมูลมายเอสคิวแอล(MySQL) ในการจัดเก็บข้อมูล ผู้ใช้สามารถสืบค้นข้อมูลและเข้าถึงเอกสารต่างๆ ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาคู่มือการใช้โปรแกรมที่ช่วยให้ผู้ใช้ฐานข้อมูลเข้าใจและสามารถสืบค้นข้อมูลได้อย่างถูกต้อง

ในการพัฒนาฐานข้อมูล ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาในส่วนของการเนื้อหา และหน้าเว็บไซต์ หลังจากนั้นได้ศึกษาค้นคว้าแนวทางออกแบบเครื่องมือสำหรับทดสอบและประเมินผลฐานข้อมูลเพื่อให้ได้เครื่องมือ

ที่มีคุณภาพ ในการนี้ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบและประเมินผลฐานข้อมูลและนำไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบทดสอบและประเมินผลฐานข้อมูลโดยการหาค่าความสอดคล้อง (IOC) และทดลองใช้ (Tryout) เพื่อปรับปรุงแบบทดสอบและประเมินผลให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้สถานที่ทดสอบ เครื่องคอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องคอมพิวเตอร์ของผู้ทดสอบเอง ให้ผู้ทดสอบและประเมินผลฐานข้อมูลทดลองใช้ฐานข้อมูลในบทบาทที่กำหนดคือในฐานะผู้ใช้บริการฐานข้อมูลโดยได้อธิบายการใช้ฐานข้อมูลเบื้องต้นแก่ผู้ทดสอบและประเมินผลฐานข้อมูล ไม่ได้กำหนดเวลาในการทดสอบ ซึ่งโดยเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างใช้เวลาในการทดสอบและประเมินผลฐานข้อมูลประมาณ 15-30 นาที

ผลการสำรวจและรวบรวมข้อมูลความต้องการของนักวิชาการด้านวัฒนธรรม

ลำดับที่	หมวดเนื้อหา	\bar{x}	S D	ลำดับที่	ระดับ ความคิดเห็น
1	ประเพณีท้องถิ่น	4.71	0.45	1	ดีมาก
2	วัฒนธรรมพื้นบ้าน	4.60	0.61	4	ดีมาก
3	พิธีกรรม	4.40	0.80	8	มาก
4	ความเชื่อ	4.54	0.69	7	ดีมาก
5	การเล่นพื้นบ้าน	4.60	0.61	4	ดีมาก
6	แหล่งโบราณคดี	4.67	0.60	3	ดีมาก
7	แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	4.71	0.45	1	ดีมาก
8	ภาพประเพณีไทย	4.57	0.72	6	ดีมาก
เฉลี่ย		4.60	0.62		ดีมาก

ตารางที่ 1 ผลการสำรวจและรวบรวมข้อมูลความต้องการของนักวิชาการด้านวัฒนธรรม

จากตารางผลการสำรวจและรวบรวมข้อมูลความต้องการของนักวิชาการด้านวัฒนธรรม สรุปได้ดังนี้ ระดับความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งหมวดเนื้อหาที่ต้องการมากที่สุดได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และประเพณีท้องถิ่นมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ร้อยละ 4.71 รองลงมาได้แก่ แหล่งโบราณคดีค่าเฉลี่ยร้อยละ 4.67 และน้อยที่สุดได้แก่ พิธีกรรมค่าเฉลี่ยร้อยละ 4.40

ผลการศึกษาเมตาดาตา (Metadata) ระบบฐานข้อมูลดิจิทัลวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดศรีสะเกษ

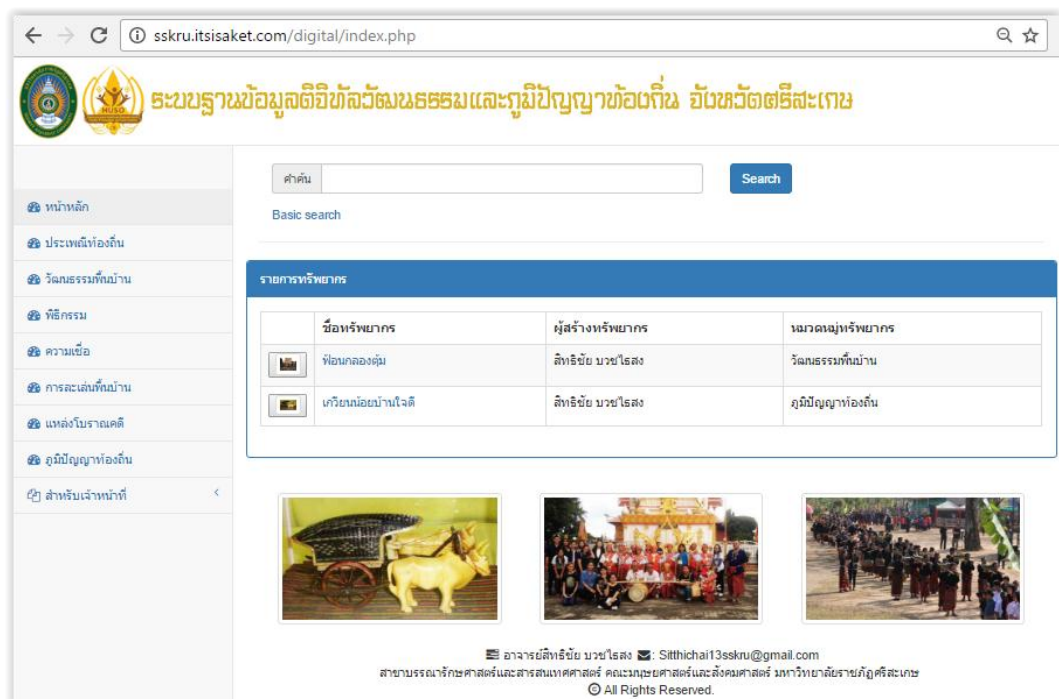
ผู้วิจัยได้ทำแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญได้แก่นักวิชาการวัฒนธรรม ได้จัดทำเมตาดาตา (Metadata) 10 รายการ ดังนี้

ภาพที่ 1 ผลจากการศึกษาเมตาดาตา (Metadata)

ผลจากการศึกษาเมตาดาตา (Metadata) ดังนี้ Title (ชื่อเรื่อง) Subject (หัวเรื่อง) Source (ต้นฉบับ) Description (ลักษณะ) Relation (เรื่องที่เกี่ยวข้อง) Coverage (ขอบเขต) Type (ประเภท) Format (รูปแบบ) Language (ภาษา) Identifier (รหัส/ตัวบ่งชี้ทรัพยากรสารสนเทศ) Date (ปี) Creator (เจ้าของผลงาน) Contributor (ผู้ร่วมงาน) Publisher (สำนักพิมพ์) และ Right (สิทธิ) ได้ปรับเปลี่ยนมาใช้ในฐานข้อมูลเพื่อให้เข้าใจง่าย เช่น Title (ชื่อเรื่อง) เปลี่ยนเป็น ชื่อเจ้าของผลงาน เป็นต้น

ผลการสร้างและการพัฒนาฐานข้อมูลดิจิทัลวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดศรีสะเกษ ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถสืบค้นได้ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

หน้าหลักการพัฒนาฐานข้อมูลดิจิทัลวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดศรีสะเกษ ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถสืบค้นได้ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ภาพที่ 2 หน้าหลักการพัฒนาฐานข้อมูลดิจิทัลวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดศรีสะเกษ

ผลการทดสอบและประเมินผลฐานข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าผู้ทดสอบและประเมินผลฐานข้อมูลสารสนเทศดิจิทัลวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดศรีสะเกษ เห็นด้วยกับรายข้อต่างๆ ทั้ง 3 ด้าน คือ ส่วนเนื้อหา ส่วนการสืบค้น และส่วนลักษณะของฐานข้อมูลอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.27

อภิปรายผล

จากการพัฒนาฐานข้อมูลสารสนเทศดิจิทัลวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดศรีสะเกษ มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการสำรวจและรวบรวมข้อมูลความต้องการของนักวิชาการด้านวัฒนธรรม

จากการสำรวจและรวบรวมข้อมูลพบว่า ผู้ทดสอบและประเมินผลฐานข้อมูลเห็นด้วยกับรายชื่อดังๆ ในส่วนของเนื้อหาของฐานข้อมูลสารสนเทศดิจิทัลวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดศรีสะเกษ ในระดับดีมาก เนื่องจากผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการลงภาคสนามจริง ข้อมูลจากชุมชนจริง โดยเฉพาะรูปแบบการนำเสนอผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการวิเคราะห์ การออกแบบ จากหนังสือคู่มือ และสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ ทำให้ฐานข้อมูลมีความสมบูรณ์ นอกจากนี้ได้แบ่งหมวดหมู่ และแบ่งประเภทของภาพอย่างชัดเจน โดยรวบรวมภาพของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น นำเสนอรูปภาพและเนื้อหาได้ตรงตามความต้องการ และได้ข้อมูลที่จะมาลงฐานข้อมูลดังนี้ ประเพณีท้องถิ่น วัฒนธรรมพื้นบ้าน พิธีกรรม ความเชื่อ การละเล่นพื้นบ้าน แหล่งโบราณคดี แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และภาพประเพณีไทย ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ จินดารัตน์ เบอร์พันธุ์ (2544, น.12) ที่กล่าวถึงคุณสมบัติที่ดีของสารสนเทศว่า จะต้องมีความถูกต้อง ชัดเจน มีความเหมาะสม ละเอียด มีความเป็นจริง เข้าถึงได้ง่ายสะดวก รวดเร็วและมีความสมบูรณ์ซึ่งในการวิเคราะห์หรือออกแบบฐานข้อมูลนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดนี้มาเป็นแนวทางในการจัดการกับส่วนของเนื้อหา ทำให้ฐานข้อมูลที่ได้รับการยอมรับจากผู้ทดสอบและประเมินในระดับมาก

2. ผลการศึกษาเมทาดาตา (Metadata)ระบบฐานข้อมูลดิจิทัลวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดศรีสะเกษ

ผลการศึกษาเมทาดาตา (Metadata) ระบบฐานข้อมูลดิจิทัลวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดศรีสะเกษ ประกอบด้วย Title (ชื่อเรื่อง) Subject (หัวเรื่อง) Source (ต้นฉบับ) Description (ลักษณะ) Relation (เรื่องที่เกี่ยวข้อง) Coverage (ขอบเขต) Type (ประเภท) Format (รูปแบบ) Language (ภาษา) Identifier (รหัส/ตัวบ่งชี้ทรัพยากรสารสนเทศ) Date (ปี) Creator (เจ้าของผลงาน) Contributor (ผู้ร่วมงาน) Publisher (สำนักพิมพ์) และRight (สิทธิ) ผลปรากฏว่า ผู้ทดสอบและประเมินฐานข้อมูลเห็นด้วยกับรายชื่อดังๆ ในระดับดีมาก เนื่องจากสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ได้อย่างสะดวก สืบค้นแบบมาตรฐานได้จาก ชื่อเรื่อง หัวเรื่อง และชื่อผู้แต่ง ส่งผลให้การเข้าถึงสารสนเทศสะดวก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถพล ช่วยคำฐ (2554) สามารถลดเวลาเฉลี่ยที่ใช้การค้นหาข้อมูลค้างชำระจากเดิม 25 นาที

ลดเหลือเพียง 1.5 นาที พบว่าผู้ใช้สามารถสืบค้นข้อมูลที่ต้องการได้อย่างสะดวกรวดเร็ว และประหยัดเวลา นอกจากนี้งานวิจัยของ สิงหเทพ สุขสุมิตร (2552) พบว่าผลการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารความสัมพันธ์ของลูกค้า ทำให้ผู้ประกอบการสามารถให้บริการข้อมูลด้านต่างๆ แก่ลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพนอกจากนี้งานวิจัยของ สุภาวดี วิมุตตะสูงวิริยะ (2544) เรื่อง การพัฒนาฐานข้อมูลรายการบรรณานุกรมหนังสือของห้องสมุดโรงพยาบาลชัยภูมิ พบว่าฐานข้อมูลสามารถสืบค้นข้อมูลได้ดีใช้งานได้ สามารถทำงานได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ คือ สามารถบันทึกแก้ไข สืบค้น ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องตามความต้องการของผู้ใช้ในระดับมาก ในส่วนงานวิจัยของ อารักษ์ พิทักษ์กุล(2554) ที่ได้พัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการจัดทำใบเสนอราคา เพื่อลดระยะเวลากระบวนการจัดทำใบเสนอราคาลง สามารถสืบค้นข้อมูลได้สะดวกขึ้น และลดจำนวนรายการที่ต้องสอบราคากับตัวแทนจำหน่าย ส่งผลให้สามารถลดระยะเวลาการจัดทำเอกสารใบเสนอราคา จากงานวิจัยของ กิตติพงษ์ จันเพชร (2554) ได้ศึกษาและพัฒนาการออกแบบระบบฐานข้อมูลในการลดจำนวนเศษการผลิตของบรรจุภัณฑ์ IC กรณีศึกษาอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์ ได้ประยุกต์ใช้ความรู้และทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศ เพื่อการจัดการ การออกแบบระบบฐานข้อมูล โดยนำโปรแกรมการจัดการฐานข้อมูลมายเอสคิวแอลและโปรแกรมเว็บแอปพลิเคชัน พีเอชพีมายแอดมิน (phpMyAdmin) มาทำการพัฒนาโปรแกรม ส่งผลให้จำนวนเศษการผลิตลดลง จากงานวิจัยของ อานุภาพ บุญศรี (2553) ได้ศึกษาและพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการประมาณต้นทุนหลักโครงสร้างรูปพรรณสำหรับงานก่อสร้างอาคาร สามารถลดระยะเวลาในการประมาณการต้นทุนผลจากการประยุกต์ใช้ พบว่าสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการประมาณราคางาน จากงานวิจัยของ ดุสิต ขาวเหลือง (2546) ได้พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต : ด้านการบริหารงาน พัฒนาขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการสืบค้นจัดเก็บ เอกสารเกี่ยวกับภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการบริหารงาน ตลอดจนการบันทึก แก้ไข ปรับปรุง การออกรายงาน (พิมพ์รายงาน) ที่ได้จากการสืบค้น พบว่าสามารถสืบค้นข้อมูลที่ต้องการได้อย่างสะดวกรวดเร็ว และประหยัดเวลาในการค้นคว้า

3. ผลการทดสอบและประเมินผลฐานข้อมูล

ผลปรากฏว่าผู้ทดสอบและประเมินผลฐานข้อมูลเห็นด้วยกับรายข้อต่างๆ ในระดับมากเนื่องจากคู่มือการใช้งาน มีรายละเอียดครอบคลุม อ่านเข้าใจง่าย ขั้นตอนการใช้งานไม่ซับซ้อน และมีภาพประกอบการใช้งานฐานข้อมูลตามขั้นตอนต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถพล ช่วยคำชู (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการจัดการฐานข้อมูลสำหรับกระบวนการขอผ่อนผันคำบำรุง

การศึกษา โดยใช้คู่มือการใช้งานสามารถช่วยให้การสืบค้นข้อมูลที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว เพราะในคู่มือมีการใช้ระบบภาพประกอบที่มีข้อความอธิบายอย่างละเอียด

ดังนั้นผลที่ได้รับจากการทดสอบและประเมินฐานข้อมูลสรุปได้ว่า ฐานข้อมูลสามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในด้านของโปรแกรม

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

หลังจากการทดสอบและประเมินผลระบบฐานข้อมูลฐานข้อมูลสารสนเทศดิจิทัลวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขฐานข้อมูลโดยการปรับปรุงรายการเนื้อหาที่ปรากฏ โดยเน้นการขยายภาพให้ใหญ่ขึ้นเมื่อคลิกที่รูปภาพ และจัดทำคู่มือการใช้งาน และแผนผังเว็บตามคำแนะนำของผู้ใช้

จากการศึกษาและวิจัยการพัฒนาฐานข้อมูลสารสนเทศดิจิทัลวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดศรีสะเกษมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ อยากให้พัฒนาไปเรื่อยๆโดยเพิ่มรูปภาพเนื้อหาให้มากขึ้นครอบคลุมทุกเรื่อง

2. ข้อเสนอแนะทั่วไป

2.1 สถานที่จัดสนทนากลุ่มไม่เอื้ออำนวย

2.2 ภาระงานของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มค่อนข้างมาก ทำให้ไม่มีเวลาในการเข้าร่วม

2.3 ภาระหน้าที่ผู้ให้ข้อมูลมีอาชีพเกษตรกรทำให้เวลาในการสาคิตการทำภูมิปัญญาต่างๆ

น้อย

3. ข้อเสนอแนะสำหรับวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรพัฒนาด้านถ่ายภาพหลายๆ มุม

3.2 ควรมีเนื้อหาหลายๆ หัวข้อ

เอกสารอ้างอิง

- กิตติพงษ์ จันทเพชร. (2554). การออกแบบระบบฐานข้อมูลในการลดจำนวนเศษการผลิตของบรรจุภัณฑ์ IC กรณีศึกษา อุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์. (สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- จินดารัตน์ เบอร์พันธุ์. (2544). การวิเคราะห์และออกแบบระบบสารสนเทศ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เชาวลิต กิจพิทักษ์. (2552). การพัฒนาโปรแกรมระบบการจัดการฐานข้อมูลงานบำรุงรักษาเชิงป้องกัน สำหรับเครื่องปรับอากาศชนิดแยกส่วนในอาคารสำนักงาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ณัฐพันธุ์ เขจรนันท์. (2542). ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดุสิต ขาวเหลือง. (2546). การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต : ด้านการบริหารงาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นงลักษณ์ ไม่น่ายกิจ. (2543). สารนิเทศสาร. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญเลิศ อรุณพิบูลย์ และสุภาพร ชัยธัมมะปกรณ์. (ม.ป.ป.). การพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลด้วยโปรแกรม Greenstones. ปทุมธานี: ศูนย์บริการความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
- ประภาวดี สืบสนธิ์. (2543). สารสนเทศในบริบทสังคม. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2548). *Metadata :คู่มือการใช้มาตรฐาน MODS และ METS สำหรับ
การพรรณนาและจัดการสารสนเทศในห้องสมุดดิจิทัลมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช*. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

สมจิตร อาจอินทร์. (2541). *ระบบฐานข้อมูล = Database system*. ขอนแก่น: ศูนย์หนังสือ
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สมพร พุทธาพิทักษ์ผล. (2546). มาตรฐานในการจัดการสารสนเทศของห้องสมุดดิจิทัลใน *ประมวลสาระ
ชุดวิชาสัมมนาการจัดการสารสนเทศเล่ม 3 หน่วยที่ 11* (น.10-18). นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

สมลักษณ์ ละอองศรี. (2544). *ระบบฐานข้อมูล*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.

สุภาวดี วิมุตตะสูงวิริยะ. (2544). *การพัฒนาฐานข้อมูลรายการบรรณานุกรมหนังสือของห้องสมุด
โรงพยาบาลชัยภูมิ. (การศึกษาระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต)*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สิงห์เทพ สุขสมิตร. (2552). *การพัฒนาระบบฐานข้อมูลการบริหารความสัมพันธ์ลูกค้ากรณีศึกษา
บริษัทในอุตสาหกรรมนาฬิกา. (สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

อรรถพล ช่วยคำฐ. (2554). *การพัฒนาโปรแกรมการจัดการฐานข้อมูลสำหรับกระบวนการขอผ่อนผันค่าบำรุง
การศึกษา กรณีศึกษา : คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
(สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

อานุภาพ บุญศรี. (2553). *การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการประมาณต้นทุนหลักโครงสร้าง
รูปพรรณสำหรับงานก่อสร้างอาคาร. (สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

อารักษ์ พัทธกุล. (2554). *การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการจัดการใบเสนอราคา กรณีศึกษา : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ซิลเวอร์เกต เอ็นวีเนียร์ริง. (สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.*

George, C.A. (1999). *The Application of formative evaluation in the development of a database program for school district administrators.* Retrieved January 20, 2003, from <http://medline.lib.buu.ac.th/dao/detail.nsp>.

Goodger, W.J., & et al. (1999). *Development of a database management analysis system for field research activities within a coordinated research project.* Retrieved January 20, 2003, from <http://medline.lib.buu.ac.th/dao/detail.nsp>.

Miyakawa, T. (1999). *Development of online database services in japan and perspectives on Asia.* Retrieved January 20, 2003, from <http://medline.lib.buu.ac.th/eric/detail.nsp>

Ogushi, Y., & et al. (1998). *Development and evaluation of regional health database system.* Retrieved January 20, 2003, from <http://medline.lib.buu.ac.th/medline/detail.nsp>.

Segui, C..A. (1998). *Teacher use of the electronic information highway (Internet) for curriculum and instruction and professional actives.*(CD-ROM) Abstract from: Dissertation Abstract international, 2612.